

[Főoldal](#) > ... > [Családi Ügyek, Öröklés](#) > [Házasság Felbontása És Különválás](#) > [Austria](#)

Házasság felbontása és különválás

Tartalomszolgáltató:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Melyek a házasság felbontásának feltételei?

Az osztrák jog alapján három formája létezik a házasság felbontásának: a vétkességen alapuló bontás, a házasság felbontása annak okán, hogy a házassági életközösség legalább három éve megszűnt, és a házasság felbontása közös megegyezéssel.

A házastárs kérheti a házasság felbontását, ha a másik házastárs a házastársi köteleességek súlyos megsértésével vagy tisztességtelen, illetve erkölcstelen magatartással a házasságot neki felróható módon oly mértékben feldúlta, hogy a valós életközösség helyreállítása nem várható.

Ha a házaspár három éve különváltan él, a házasság felbontását a házasság teljes és helyrehozhatatlan megromlása miatt bármely házastárs kérheti.

Ha a házastársak legalább fél éve különváltan élnek, a házassági viszony helyrehozhatatlan megromlását mindketten állítják, és a házasság felbontását illetően egyetértenek, úgy a házastársak a házasság felbontását együtt kérhetik.

2 Melyek a házasság felbontásának jogalapjai?

A házasság felbontásának alapvető oka a házassági életközösség helyrehozhatatlan megromlása. A házasság megromlását előidézhethi, hogy a házaspár a házastársi köteleességeket súlyosan megszegi, különösen, ha a házastárs házasságtörést követ el, vagy a másik házastárssal szemben fizikai erőszakot alkalmaz, illetve súlyos lelki szenvedést okoz. Abban az esetben is, ha a magatartás nem tekinthető a házastársi köteleességek megszegésének, mivel az mentális zavar vagy hasonló károsodás következményének tudható be, de a házasság ennek ellenére olyan mértékben megromlott, hogy a valós házassági életközösség helyreállítása nem várható, vagy ha a házaspár súlyosan fertőző vagy ragályos, illetve visszatartó betegségben szenved, a másik házastárs kérheti a házasság felbontását. Valamennyi említett esetben a házasság felbontását kérő házastárssal a hivatkozott okok meglétét bizonyítani kell. Ha azonban a házastársak három éve különváltan élnek, úgy a házastársi köteleességek megszegésére nem kell hivatkozni, vagy azt bizonyítani.

3 Melyek a házasság felbontásának jogkövetkezményei

3.1 a házasfelek közötti személyi jogi jogviszonyra (pl. a vezetéknevre) vonatkozóan?

A házastársak főszabály szerint megtartják azt a vezetéknevüket, amelyet a házasság során viseltek. Amennyiben azonban a házastárs a házasságkötéskor a másik házastárs vezetéknevét felvette, úgy a házasság előtti nevét ismét felveheti.

3.2 a házasfelek vagyonának megosztására vonatkozóan?

Főszabály szerint a házastársak a vagyonmegosztásról szabadon megállapodhatnak. Ez történhet kölcsönös lemondással (amelynek következtében a vagyon házasság alatt fennálló jogi elkülönítése a házasság

felbomlását követően is megmarad), az esetleges vagyonmegosztási szerződéssel rendezett közös vagyon megosztásával, vagy valamely házastárs vagyonrészeinek a másik házastársra való átruházásával.

Ha a házastársak a vagyonukat illetően nem állapodtak meg, bármely házastárs kérheti a közös vagyonba tartozó meghatározott vagyontárgy bírósági megosztását. Megosztás alá esik a „házastársak vagyona” és a „házastársak megtakarításai”. A házastársak vagyona a házastársi közös lakás és a háztartási célú ingóságok mellett minden egyéb dolog, amely a házasság fennállása alatt ténylegesen mindkét házastárs életvitelét szolgálta. A házastársak megtakarításai valamennyi, a házastársak által a házassági együttélés alatt szerzett vagyonelemeket jelentik.

Kizárt a vagyonmegosztás valamennyi olyan dolog esetében, amelyet a házastársak a házasságba vittek, harmadik személytől öröklés vagy ajándékozás útján szereztek, továbbá olyan dolgok esetében, amelyeket kizárólag az egyik házastárs használt személyes használat vagy szakmai tevékenység céljából, úgyszintén vállalkozás vagy vállalkozásban való részesedés esetében, kivéve, ha ezek pusztán befektetési célt szolgáltak.

A bíróságnak a megosztandó tulajdont valamennyi releváns körülmény figyelembevételével, a méltányosság szerint kell megosztania, különösen a házastársaknak a házastársi vagyon megteremtéséhez és a házassági megtakarítások felhalmozásához való hozzájárulásának súlyára és mértékére, valamint a gyermekek jólétére tekintettel. Hozzájárulásnak minősül a megélhetés biztosítása, a jövedelemhez való hozzájárulás, a közös háztartás vezetése, a közös gyermekek gondozása és nevelése, és minden más házastársi támogatás.

3.3 a házaspár kiskorú gyermekeire vonatkozóan?

A gyermekjogokról szóló törvényt módosító 2001. évi törvény (*Kindschaftsrechts-Änderungsgesetz*) 2001. július 1-jei hatálybalépése óta a szülőknek a válást követően széleskörű lehetőségeik vannak, hogy a szülői felelősségi viszonyokat kialakítsák. A házasság felbontása esetén a szülők házasságból származó kiskorú gyermekkel kapcsolatos közös szülői felelőssége általában fennmarad. Azonban megfelelő határidőn belül be kell nyújtani a bírósághoz a gyermek fő tartózkodási helyéről szóló megállapodást, ha közös szülői felelősséget kívánnak fenntartani úgy, mint a házasság alatt. A szülők a bíróság előtt arról is megállapodhatnak, hogy az egyik szülő kizárólagos szülői felügyeleti joggal rendelkezik, vagy az egyik szülő szülői felügyeleti joga csupán bizonyos ügyekre korlátozódik.

A gyermekek jogairól és névváltoztatásáról szóló törvény (*Kindschafts- und Namensrechtsänderungsgesetz*) 2013. évi hatálybalépése óta a bíróság az egyik vagy mindkét szülő kívánsága ellenére elrendelheti a közös szülői felügyeletet, ha úgy ítéli meg, hogy ez szolgálja legjobban a gyermek érdekeit. A szülőknek ezután meg kell állapodniuk arról is, hogy kivel fog élni a gyermek. Ha közös szülői felügyelet nem szolgálja a gyermek érdekeit, a bíróságnak kell döntenie arról, hogy melyik szülő rendelkezik a kizárólagos szülői felügyelet jogával.

3.4 a másik házaspár felé fennálló tartásdíj-fizetési kötelezettségre vonatkozóan?

Az egyedüli vagy túlnyomórészt vétkes házastársnak a másik házastárs részére a házastárs életviszonyainak megfelelő tartásdíjat kell fizetnie, amennyiben ez utóbbinak a tőle a körülmények szerint elvárható, vagyonból és kereső tevékenységből származó jövedelmei nem elegendőek. Ha a házasság felbomlásáért mindkét házastárs felelős, de egyik sem túlnyomórészt, úgy a bíróság a magát eltartani nem képes házastárs részére tartás-hozzájárulást ítélhet meg, ha a másik házastárs szükségleteire, vagyoni- és kereseti viszonyaira tekintettel ez megfelel a méltányosságnak. Az ilyen kötelező hozzájárulás időben korlátozható. A közös megegyezéssel történő válás esetén a házastársak szabadon megállapodhatnak, hogy az egyik félnek kell-e a másik részére tartásdíjat fizetni, vagy a felek kölcsönösen lemondanak a tartási követeléseikről.

4 Mit jelent a gyakorlatban a „különválás” jogi fogalma?

Ezt a jogintézményt az osztrák jogrendszer nem ismeri.

5 Melyek a különválás feltételei?

Lásd a 4. kérdésre adott választ.

6 Melyek a különválás jogkövetkezményei?

Lásd a 4. kérdésre adott választ.

7 Mit jelent a gyakorlatban a „házasság érvénytelenítésének” jogi fogalma?

Az osztrák házassági jog szabályozza a „házasság érvénytelenségét” (*Ehenichtigkeit*). A házasság érvénytelennek minősül, ha a házasságkötés nem az előírt formában történt, ha valamelyik házastárs a házasságkötés időpontjában cselekvőképtelen volt, vagy öntudatlan állapotban, vagy időszakos elmezavarban szenvedett, ha a házasságot kizárólag vagy főként abból a célból kötötték, hogy a házastárs számára lehetővé váljék a másik házastárs vezetéknévének viselése, vagy a másik házastárs állampolgárságának megszerzése a házassági életközösség alapításának szándéka nélkül. A házasság továbbá érvénytelen, ha valamelyik házastárs a házasságkötés időpontjában harmadik személlyel érvényes házasságban élt, vagy a házasságot törvényellenesen vérrokonok kötötték.

A házasságot érvényteleníteni bírósági határozattal lehet, ha a házasságkötés időpontjában a házastárs korlátozottan cselekvőképes volt, és törvényes képviselője a házasságkötéshez nem járult hozzá, ha a házasságkötéskor a házastárs nem tudta, hogy házasságkötésről van szó, vagy ha bár erről tudomása volt, házasságkötési nyilatkozatot azonban nem akart tenni, ha a házastárs a másik házastárs személyazonosságával kapcsolatban tévedett, ha a házastárs a házasságkötésnél a másik házastárs személyét érintő olyan körülményekkel kapcsolatban tévedett, amelyek őt a helyzet ismerete és a házasság lényegének helyes értékelése esetén a házasságra lépéstől visszatartották volna, ha a házastársat a házasságra lépésre a lényeges körülményeket érintő csalárd megtévesztéssel vették rá, vagy ha a házasságra lépésre jogellenes fenyegetéssel kényszerítették.

8 Melyek a házasság érvénytelenítésének feltételei?

Lásd a 7. kérdésre adott választ.

9 Melyek a házasság érvénytelenítésének jogkövetkezményei?

A házasság érvénytelensége esetén a házasság olyan, mintha soha sem kötötték volna meg. Ahhoz, hogy a házastársak viszonyára a vagyoni jogi kapcsolat tekintetében a házasság felbontása esetén érvényes szabályok legyenek alkalmazandók, elegendő, ha a házasság érvénytelenségéről a házasság megkötésekor csak az egyik házastársnak volt tudomása. A házasságból származó gyermekek a házasság érvénytelenítését követően is házasságból származónak minősülnek.

10 Létezik-e alternatív, bíróságon kívüli mód a házasság felbontásával kapcsolatos kérdések rendezésére?

A házasságot csak bíróság bonthatja fel vagy érvénytelenítheti, a házasság felbontásával kapcsolatos problémákat azonban peren kívül is (pl. közvetítés útján) lehet rendezni.

11 Hol nyújtsam be a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése iránti kérelmemet? Milyen formai követelményeket kell betartanom, és milyen iratokat kell csatolnom a kérelemhez?

A házasság felbontásával, érvénytelenítésével, illetve a házasság fennállásával vagy a nemlétező házassággal kapcsolatos jogvitákban a körzeti bíróság (*Bezirksgerichte*) illetékes. E jogvitákra annak a körzeti bíróságnak van kizárólagos illetékessége, amelynek illetékességi területén a házastársak közös szokásos tartózkodási helye van, vagy legutoljára volt. Amennyiben a keresetlevél benyújtásakor egyik házastárs szokásos tartózkodási helye sincs ezen a területen, vagy Ausztriában nem volt közös szokásos tartózkodási helyük, úgy annak a bíróságnak van kizárólagos illetékessége, amelynek illetékességi területén az alperes házastárs szokásos tartózkodási helye található, vagy ha ilyen Ausztriában nincs, akkor az a bíróság, amelynek illetékességi területén a felperes házastárs szokásos tartózkodási helye van, egyebekben a bécsi belvárosi kerületi bíróság (*Bezirksgericht Innere*

Stadt Wien) rendelkezik kizárólagos illetékességgel. Az osztrák bíróságok belföldi illetékessége ezeknél a vitáknál csak akkor áll, ha valamelyik házastárs osztrák állampolgár, ha az alperes vagy mindkét házastárs általi érvénytelenítési kereset esetén legalább az egyik házastárs szokásos tartózkodási helye Ausztriában van, vagy ha a felperes szokásos tartózkodási helye Ausztriában van, és vagy mindkét házastárs utolsó közös szokásos tartózkodási helye Ausztriában volt, vagy a felperes hontalan, illetve a házasságkötés időpontjában osztrák állampolgár volt. Noha ez az illetékesség kizárólagos, a más bíróság illetékességéről szóló megállapodás megengedett.

A házasság felbontása iránti keresetnél a keresetre vonatkozó általános alaki követelményeket kell figyelembe venni. A házasság közös megegyezéssel történő felbontása iránti kérelemnél – amelyről peren kívüli eljárásban dönt a bíróság – mindkét házastárs által aláírt kérelemre van szükség. Minden esetben mellékelni kell a házassági anyakönyvi kivonatot. Ugyancsak tanácsos csatolni a kérelmet alátámasztó egyéb dokumentumokat is.

12 Igénybe veheték-e költségmentességet az eljárás költségeinek fedezésére?

A házasság felbontásával kapcsolatos ügyekben is lehetőség van a költségmentesség kérelmezésére, a költségmentesség általános szabályaival összhangban (lásd „[Költségmentesség – Ausztria](#)”). A házasság felbontása iránti eljárásokban jogi képviselőt egyes esetekben kötelező, ami azt jelenti, hogy azt a felet, aki nem kíván személyesen megjelenni a bíróság előtt, csak ügyvéd képviselheti.

13 Van-e lehetőség fellebbezésre a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában hozott határozat ellen?

Az elsőfokú bíróság házasság felbontásával, érvénytelenítésével vagy a házasság fennállásával, illetve nemlétező házassággal kapcsolatos határozatai ellen lehet fellebbezni az illetékes felsőbb szintű bíróságnál, azaz a tartományi bíróságnál (*Landesgericht*), amely az illetékes kerületi bíróság másodfokú bíróságaként jár el.

A fellebbezési bíróság határozata ellen csak akkor van mód fellebbezni valamely jogkérdéssel kapcsolatban, ha a döntés olyan anyagi jogi vagy eljárásjogi jogkérdés megoldásától függ, amely a jogegység, a jogbiztonság vagy jogfejlődés megóvása érdekében jelentős, pl. mert a fellebbezési bíróság eltér a Legfelsőbb Bíróság joggyakorlatától, vagy az ilyen joggyakorlat hiányzik vagy nem egységes.

14 Mit kell tennem, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik tagállam bírósága által kiadott határozatot szeretnék e tagállamban elismertetni?

A házassági és szülői felelősségi ügyekben a joghatóságról, a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról, valamint a gyermekek jogellenes külföldre viteléről szóló, 2019. június 25-i (EU) 2019/1111 tanácsi rendelettel (HL L 178., 2019.7.2., 1. o.) (a továbbiakban: Brüsszel IIb. rendelet) összhangban az ilyen határozatokat (kivéve a Dániából származókat) Ausztriában automatikusan elismerik, azaz külön elismerési eljárásra nincs szükség. A Brüsszel IIb. rendelet időbeli hatálya a 2022. július 31. után indított eljárásokra, valamint az ezen időpontot követően kiállított közokiratokra és megkötött perbeli egyezségekre alkalmazandó. A régi ügyeket elsősorban a 2201/2003/EK rendelet (Brüsszel IIa. rendelet) szabályozza, amely megelőzte a Brüsszel IIb. rendeletet, bár ez lehetővé tette, hogy az ilyen ügyekben hozott határozatokat külön eljárás nélkül elismerjék. A Dániából származó határozatok általában továbbra is külön elismerési eljárást igényelnek.

15 Melyik bírósághoz kell fordulnom, ha a házasság felbontása/különválás/házasság érvénytelenítése tárgyában másik

tagállam bírósága által kiadott határozat elismerését szeretném kifogásolni? Milyen eljárás alkalmazandó ilyen esetben?

A házasság felbontására vonatkozó, külföldön hozott ítélet elismerésének megtagadására vonatkozó kérelmet ahhoz a kerületi bírósághoz kell benyújtani, amelynek illetékességi területén a felek szokásos közös tartózkodási helye van, vagy volt. Amennyiben egyik fél szokásos tartózkodási helye sincs ezen a területen, vagy Ausztriában nem volt közös szokásos tartózkodási helyük, úgy annak a kerületi bíróságnak van kizárólagos illetékessége, amelynek illetékességi területén az alperes házastárs szokásos tartózkodási helye található, vagy ha ilyen Ausztriában nincs, akkor az a kerületi bíróság, amelynek illetékességi területén a felperes házastárs szokásos tartózkodási helye van, egyebekben a bécsi belvárosi kerületi bíróság (*Bezirksgericht Innere Stadt Wien*) rendelkezik illetékességgel (az osztrák illetékességi törvény (*Jurisdiktionsnorm*) 76. §-a).

Az eljárást a peren kívüli ügyekben alkalmazandó bírósági eljárásokról szóló törvény (*Außerstreitgesetz*) szabályozza. A Brüsszel IIb rendelet 31. cikke szerint a kérelmezőnek be kell nyújtania a határozat másolatát, és a határozathozatal helye szerinti tagállam illetékes bírósága vagy hatósága által a Brüsszel IIb rendelet 36. cikke szerint kiállított igazolást.

16 Mely jogszabályokat alkalmazza a bíróság olyan házastársak közötti bontóperben, akik nem ebben a tagállamban élnek, vagy akiknek állampolgársága különböző?

Másik tagállam jogához kapcsolódó ügyekben a házasság felbontására alkalmazandó jogot a házasság felbontására és a különválásra alkalmazandó jog területén létrehozandó megerősített együttműködés végrehajtásáról szóló, 2010. december 20-i 1259/2010/EU tanácsi rendelet (HL L 343., 2010.12.29., 10. o.), más néven a „Róma III” rendelet határozza meg. A Róma III rendelet kollíziós szabályai általánosan alkalmazandók, azaz akkor is, ha az alkalmazandó jog nem valamely részt vevő tagállam joga.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

 Last update: 12/12/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a jogi nyilatkozatban tekintheti meg.